

Rozkład materiału i plan dydaktyczny *Planeta Nowa* dla klasy 6

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów
I. Współrzędne geograficzne					
1.	Czym są współrzędne geograficzne?	<ul style="list-style-type: none"> cechy południków i równoleżników podział kuli ziemskiej na półkulę wschodnią i półkulę zachodnią podział kuli ziemskiej na półkulę północną i półkulę południową długość geograficzna i szerokość geograficzna, współrzędne geograficzne położenie geograficzne wybranych punktów na globusie i mapie zastosowanie GPS do wyznaczania współrzędnych geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy południków i równoleżników wskazuje na globusie południki i równoleżniki wskazuje południki 0° i 180°, półkulę wschodnią i półkulę zachodnią wskazuje równik, półkulę północną i półkulę południową wyjaśnia znaczenie terminów: <i>współrzędne geograficzne</i>, <i>długość geograficzna</i> i <i>szerokość geograficzna</i> podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne podaje zakres wartości długości geograficznej i szerokości geograficznej odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub w komputerze 	VI.1 VI.2 VI.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook globusy indukcyjne – rysowanie południków i równoleżników globusy fizyczne – wskazywanie południków i równoleżników oraz półkul: północnej, południowej, wschodniej i zachodniej praca z tekstem z podręcznika – omówienie cech południków i równoleżników burza mózgów – współrzędne geograficzne, długość geograficzna i szerokość geograficzna omówienie zasad działania odbiorników GPS
2	Współrzędne geograficzne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> lokalizowanie miejsc na powierzchni Ziemi za pomocą współrzędnych geograficznych rozszerzenie południkowa i rozciągłość równoleżnikowa 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie matematyczno-geograficzne punktów i obszarów na mapach świata i Europy sporządzonych w różnych skalach wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rozszerzenie południkowa</i>, <i>rozszerzenie równoleżnikowa</i> oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów na Ziemi wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i GPS 	VI.1 VI.2 VI.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook określanie położenia matematyczno-geograficznego punktów i obszarów na mapach świata i Europy sporządzonych w różnych skalach ćwiczenia w wyznaczaniu współrzędnych geograficznych na globusie oraz na mapach ogólnogeograficznych i drogowych ćwiczenia we wskazywaniu obiektów na mapie na podstawie współrzędnych geograficznych obliczanie rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej między dwoma punktami na mapie prezentowanie przykładów praktycznego wykorzystania odbiorników GPS
3	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Współrzędne geograficzne</i> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela				
II. Ruchy Ziemi					
4	Ziemia w Układzie	<ul style="list-style-type: none"> budowa Układu Słonecznego rodzaje ciał niebieskich 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę Układu Słonecznego wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gwiazda</i>, <i>planeta</i>, 	V	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny

	Słonecznym	w Układzie Słonecznym	<p><i>planetoida, meteor, meteoryt, kometa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje różnicę między gwiazdą a planetą • rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracji i podaje ich nazwy 		<ul style="list-style-type: none"> • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • praca z tekstem z podręcznika – znaczenie terminów: <i>gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteoryt, kometa</i> • analiza infografiki Planety Układu Słonecznego • burza mózgów – różnice między Ziemią a innymi planetami Układu Słonecznego
5	Ruch obrotowy Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • cechy ruchu obrotowego Ziemi • następstwa ruchu obrotowego Ziemi: dzień i noc oraz pozorna wędrówka Słońca po niebie • pozorna wędrówka Słońca po niebie w różnych porach roku • obserwacja pozornej wędrówki Słońca po niebie z użyciem gnomonu • związek między ruchem obrotowym Ziemi a występowaniem stref czasowych • umowna linia zmiany daty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ruch obrotowy Ziemi, doba, górowanie Słońca, wysokość górowania Słońca</i> • demonstruje ruch obrotowy Ziemi z wykorzystaniem modeli Słońca i Ziemi (globusa) • podaje cechy ruchu obrotowego Ziemi • wymienia następstwa ruchu obrotowego Ziemi • omawia na podstawie ilustracji występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego Ziemi • omawia pozorną wędrówkę Słońca po niebie na podstawie ilustracji • omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji • wyjaśnia na podstawie ilustracji zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub cienia drzewa • wyjaśnia zależność między ruchem obrotowym a różnicą czasu na Ziemi • omawia przebieg linii zmiany daty 	V.1 V.2 V.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • demonstracja ruchu obrotowego Ziemi z wykorzystaniem modeli • analiza ilustracji – postęp ruchu obrotowego Ziemi na przykładzie południka przechodzącego przez Warszawę • analiza ilustracji – pozorna wędrówka Słońca po niebie w różnych porach roku • analiza mapy stref czasowych i przebiegu linii zmiany daty • prezentacja multimedialna – następstwa ruchu obrotowego Ziemi • analiza ilustracji – obserwacja pozornej wędrówki Słońca z użyciem gnomonu
6	Ruch obiegowy Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • cechy ruchu obiegowego Ziemi • zmiany oświetlenia Ziemi podczas ruchu obiegowego w pierwszych dniach astronomicznych pór roku • zmiany długości dnia i nocy w ciągu roku • zjawiska dnia polarnego i nocy polarnej 	<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje ruch obiegowy Ziemi z wykorzystaniem modeli • omawia cechy ruchu obiegowego Ziemi • przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji • wyjaśnia, jak się zmienia wysokość górowania Słońca w różnych miejscach na Ziemi • omawia zmiany długości dnia i nocy w ciągu roku • wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej 	V.4 V.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • demonstracja ruchu obiegowego Ziemi z wykorzystaniem modeli • analiza ilustracji – zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku • analiza tekstu w podręczniku <i>Jak się zmienia długość dnia i nocy w ciągu roku?</i> • prezentacja multimedialna – następstwa ruchu obiegowego Ziemi
7	Strefy oświetlenia Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • kryteria wyróżniania stref oświetlenia Ziemi i przebieg granic tych stref • cechy stref oświetlenia Ziemi • oświetlenie Ziemi a zróżnicowanie klimatu i krajobrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kryteria wyróżniania stref oświetlenia Ziemi • wskazuje na mapie i globusie strefy oświetlenia Ziemi oraz przebieg granic tych stref • charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem wysokości górowania Słońca, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór 	V.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • analiza infografiki z podręcznika Charakterystyka stref oświetlenia Ziemi

			<p>roku</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi na podstawie map 		<ul style="list-style-type: none"> • wskazywanie na globusie i mapie ogólnogeograficznej stref oświetlenia Ziemi i granic tych stref • charakteryzowanie na podstawie ilustracji stref oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem wysokości górowania Słońca, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku • wykazywanie związku między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi na podstawie mapy stref klimatycznych i mapy stref krajobrazowych – zamieszczonych w podręczniku
8	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	V.1 V.2 V.3 V.4 V.5 V.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook
9	<p>Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Ruchy Ziemi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 				
III. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy					
10	Położenie i ukształtowanie powierzchni Europy	<ul style="list-style-type: none"> • położenie i granice kontynentu europejskiego • linia brzegowa Europy • wybrane typy wybrzeży • ukształtowanie powierzchni Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia położenie Europy i przebieg jej granic na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy • charakteryzuje linię brzegową Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia czynniki decydujące o długości linii brzegowej Europy • uczeń rozpoznaje przykładowe typy wybrzeży w Europie przedstawione na fotografiach. • opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy • porównuje ukształtowanie powierzchni północnej i południowej oraz wschodniej i zachodniej części Europy 	VII.1 VII.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • omówienie położenia i przebiegu granic Europy i charakteryzowanie jej linii brzegowej z wykorzystaniem mapy ogólnogeograficznej • analiza infografiki w podręczniku <i>Linia brzegowa Europy</i> • opisywanie ukształtowania powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej tego kontynentu • analiza porównawcza – ukształtowanie powierzchni północnej i południowej oraz wschodniej i zachodniej części Europy
11	Wulkany i trzęsienia ziemi na Islandii	<ul style="list-style-type: none"> • budowa płytowa litosfery • położenie geograficzne Islandii • położenie Islandii na granicy płyt litosfery • elementy krajobrazu Islandii: gorące źródła, wulkany • wpływ budowy geologicznej na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi na Islandii • obszary występowania trzęsień ziemi i wulkanów na 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia budowę płytową litosfery na podstawie mapy świata • opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej świata • charakteryzuje położenie Islandii na granicy płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej świata • wymienia charakterystyczne elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wulkan, magma, erupcja, bazalt</i> • opisuje warunki występowania gejzerów na Islandii • wyjaśnia wpływ położenia Islandii na granicy płyt 	VII.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • omówienie budowy płytowej litosfery na podstawie mapy świata • opisanie położenia geograficznego Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej świata • omówienie położenia Islandii na podstawie mapy płyt litosfery z podręcznika oraz infografiki <i>Położenie Islandii na granicy płyt litosfery</i>

		<p>świecie</p> <ul style="list-style-type: none"> • skutki wybuchów wulkanów i trzęsień ziemi 	<p>litosfery na występowanie tam wulkanów i trzęsień ziemi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady innych obszarów występowania trzęsień ziemi i wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i ogólnogeograficznej • omawia skutki wybuchów wulkanów i trzęsień ziemi na podstawie dodatkowych źródeł informacji 		<ul style="list-style-type: none"> • analiza fotografii – charakterystyczne elementy krajobrazu Islandii • analiza wpływu położenia Islandii na granicy płyt litosfery na występowanie tam wulkanów i trzęsień ziemi na podstawie mapy geologicznej • analiza mapy – inne obszary występowania trzęsień ziemi i wulkanów na świecie • prezentacja multimedialna lub wyświetlanie filmu na temat skutków wybuchów wulkanów i trzęsień ziemi
12	Zróźnicowanie klimatyczne Europy	<ul style="list-style-type: none"> • czynniki kształtujące klimat Europy: oświetlenie Ziemi, położenie między Oceanem Atlantyckim a Azją, prądy morskie, ukształtowanie powierzchni • strefy klimatyczne oraz typy i odmiany klimatu w Europie • cechy różnych typów i odmian klimatu Europy • klimat a roślinność Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy • określa na podstawie mapy, w których strefach oświetlenia Ziemi leży Europa • przedstawia kryteria wyróżniania stref klimatycznych • wymienia strefy klimatyczne oraz wybrane typy i odmiany klimatu na podstawie mapy klimatycznej Europy • podaje różnice między strefami klimatycznymi występującymi w Europie • omawia cechy różnych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów • wskazuje na mapie klimatycznej Europy obszary, na których panują różne typy oraz odmiany klimatu • omawia strefy klimatyczne oraz charakterystyczną roślinność w Europie na podstawie klimatogramów i fotografii 	VII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • omówienie czynników wpływających na zróżnicowanie klimatyczne Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • określanie, w których strefach oświetlenia Ziemi leży Europa • analiza tekstu z podręcznika dotyczącego kryteriów wyróżniania stref klimatycznych • analiza stref klimatycznych oraz wybranych typów i odmian klimatu z wykorzystaniem mapy klimatycznej Europy • burza mózgów – różnice między poszczególnymi strefami klimatycznymi Europy • omówienie cech różnych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów • wskazywanie na mapie klimatycznej Europy obszarów, na których występują różne typy i odmiany klimatu • omówienie stref klimatycznych i charakterystycznej dla nich roślinności na podstawie klimatogramów i fotografii
13	Podział polityczny Europy	<ul style="list-style-type: none"> • liczba państw Europy • zmiany na mapie politycznej Europy pod koniec XX w. • przyczyny i skutki integracji europejskiej • rola Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia największe i najmniejsze kraje Europy oraz wskazuje je na mapie politycznej • wymienia państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w. i wskazuje je na mapie politycznej Europy • wyjaśnia, w jakim celu powstała Unia Europejska • przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy 	VII.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • wskazywanie na mapie politycznej największych i najmniejszych krajów Europy • analiza zmian na mapie politycznej Europy pod koniec XX w. • wskazywanie na mapie politycznej Europy nowych państw powstałych na przełomie lat 80. i 90. XX w. • burza mózgów – znaczenie Unii Europejskiej na świecie oraz dla mieszkańców państw członkowskich
14	Rozmieszczenie ludności. Starzenie się	<ul style="list-style-type: none"> • czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Europie 	VII.6 VII.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny

	społeczeństw	<p>w Europie</p> <ul style="list-style-type: none"> • gęstość zaludnienia w Europie • liczba ludności Europy na tle liczby ludności świata • zmiany liczby ludności Europy • struktura wieku i płci ludności Europy • piramidy wieku i płci społeczeństwa młodego i społeczeństwa starzejącego się w Europie • proces starzenia się ludności w Europie i jego konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zróżnicowanie rozmieszczenia ludności w Europie • omawia gęstość zaludnienia w Europie na podstawie mapy • porównuje liczbę ludności Europy z liczbą ludności pozostałych kontynentów na podstawie wykresu • przedstawia zmiany liczby ludności Europy • analizuje strukturę ludności na podstawie przykładowej piramidy wieku i płci • porównuje piramidy wieku i płci społeczeństwa młodego i społeczeństwa starzejącego się w Europie • analizuje przyczyny i konsekwencje starzenia się społeczeństw w Europie 		<ul style="list-style-type: none"> • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • określanie czynników wpływających na rozmieszczenie ludności Europy z wykorzystaniem metody rybiego szkieletu • omawianie zróżnicowania rozmieszczenia ludności w Europie • analiza gęstości zaludnienia w Europie na podstawie mapy • analiza wykresu – porównywanie liczby ludności Europy z liczbą ludności innych kontynentów • analiza piramidy wieku i płci wybranego społeczeństwa, np. Polski • porównywanie piramid wieku i płci społeczeństwa młodego i społeczeństwa starzejącego się w Europie • praca z tekstem z podręcznika – przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw w Europie
15	Zróżnicowanie ludności Europy. Migracje	<ul style="list-style-type: none"> • przyczyny migracji ludności w Europie • kraje imigracyjne i emigracyjne w Europie • skutki migracji w Europie • grupy narodowościowe i językowe w krajach Europy • przyczyny zróżnicowania narodowościowego i językowego ludności Europy • zróżnicowanie religijne i kulturowe Europy oraz jego skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny migracji ludności w Europie • wymienia kraje imigracyjne i emigracyjne w Europie • omawia przyczyny nielegalnej migracji do Europy • ocenia skutki migracji w Europie • wymienia grupy narodowościowe i językowe w Europie • przedstawia przyczyny zróżnicowania narodowościowego i językowego ludności Europy • omawia zróżnicowanie kulturowe i religijne Europy • przedstawia skutki zróżnicowania kulturowego i religijnego ludności Europy 	VII.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • analiza schematu z podręcznika <i>Przyczyny migracji</i> • praca z tekstem z podręcznika oraz mapą Europy – kraje imigracyjne i emigracyjne • omawianie przyczyn nielegalnej migracji do Europy • burza mózgów – skutki migracji w Europie • analiza mapy ludów zamieszkujących Europę • analiza przyczyn zróżnicowania narodowościowego i językowego ludności Europy • charakteryzowanie zróżnicowania kulturowego i religijnego ludności w Europie • praca z tekstem z podręcznika <i>Skutki zróżnicowania ludności Europy</i>
16	Wielkie miasta Europy: Paryż i Londyn	<ul style="list-style-type: none"> • krajobraz wielkomiejski • największe miasta Europy i świata • warunki życia w mieście • podobieństwa i różnice między wielkimi miastami Europy – Londynem i Paryżem • znaczenie Londynu i Paryża na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego • porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów • przedstawia zalety i wady życia w mieście • wskazuje podobieństwa i różnice między wielkimi miastami Europy – Londynem i Paryżem – na podstawie map • charakteryzuje rolę Londynu i Paryża w światowej gospodarce, polityce i kulturze oraz wymienia funkcje tych miast 	VII.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • burza mózgów – krajobraz wielkomiejski • analiza wykresów słupkowych – największe miasta Europy i świata • mapa myśli – zalety i wady życia w mieście • wskazywanie największych miast Europy i świata na mapie politycznej lub ogólnogeograficznej • wskazywanie podobieństw i różnic między wielkimi

					<p>miastami Europy – Londynem i Paryżem – na podstawie map układu przestrzennego</p> <ul style="list-style-type: none"> • burza mózgów – znaczenie Paryża i Londynu w gospodarce, polityce i kulturze
17	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	VII.1 VII.2 VII.3 VII.4 VII.5 VII.6 VII.7 VII.8 VII.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook
18	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Środowisko przyrodnicze i ludność Europy</i> <ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 				
IV. Gospodarka Europy					
19	Rolnictwo Danii i Węgier	<ul style="list-style-type: none"> • zadania i funkcje rolnictwa • warunki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie • cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier wpływające na rozwój rolnictwa • struktura użytkowania ziemi w Danii i na Węgrzech • struktura upraw i hodowli w Danii i na Węgrzech • porównanie rolnictwa Danii i Węgier 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zadania i funkcje rolnictwa jako ważnego sektora gospodarki w Europie • wymienia warunki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie • porównuje sprzyjające rozwojowi rolnictwa cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier na podstawie mapy • omawia strukturę upraw i hodowli zwierząt w Danii i na Węgrzech na podstawie wykresów i map tematycznych • porównuje cechy rolnictwa Danii i Węgier z uwzględnieniem wydajności rolnictwa na podstawie danych statystycznych 	VII.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • praca z tekstem z podręcznika – zadania i funkcje rolnictwa jako sektora gospodarki w Europie • omawianie warunków przyrodniczych i pozapryrodniczych rozwoju rolnictwa w Europie na podstawie map tematycznych i schematu • porównywanie sprzyjających rozwojowi rolnictwa cech środowiska przyrodniczego Danii i Węgier na podstawie mapy • omawianie struktury upraw i hodowli zwierząt w Danii i na Węgrzech na podstawie wykresów i map rolnictwa • analiza wykresów słupkowych – porównywanie cech rolnictwa Danii i Węgier z uwzględnieniem wydajności rolnictwa
20	Przemysł i usługi we Francji	<ul style="list-style-type: none"> • zadania i funkcje przemysłu • działy przetwórstwa przemysłowego • czynniki rozwoju przemysłu we Francji • nowoczesny przemysł we Francji i technopolie • francuskie wyroby przemysłowe • nowoczesne usługi we Francji • struktura zatrudnienia we Francji według sektorów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady produktów wytwarzanych w różnych działach przetwórstwa przemysłowego • omawia zadania i funkcje przemysłu jako sektora gospodarki • przedstawia główne działy przetwórstwa przemysłowego we Francji na podstawie diagramu kołowego • omawia czynniki rozwoju przemysłu we Francji • wskazuje na mapie Francji największe technopolie • wymienia przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji • omawia znaczenie nowoczesnego przemysłu we 	VII.12	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • praca z tekstem – zadania i funkcje przemysłu • analiza diagramu kołowego – główne działy przetwórstwa przemysłowego we Francji • omawianie czynników rozwoju przemysłu we Francji na podstawie tekstu z podręcznika • analiza mapy gospodarczej z podręcznika – rozmieszczenie działów nowoczesnego przetwórstwa

		gospodarki oraz struktura PKB Francji	Francji <ul style="list-style-type: none"> wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe omawia znaczenie nowoczesnych usług we Francji przedstawia strukturę zatrudnienia we Francji według sektorów gospodarki i strukturę PKB Francji na podstawie diagramów kołowych 		przemysłowego oraz technopolii <ul style="list-style-type: none"> metody aktywizujące (np. burza mózgów – znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe) omawianie znaczenia nowoczesnych usług we Francji na podstawie tekstu i fotografii analiza diagramów kołowych – struktura zatrudnienia we Francji według sektorów gospodarki i struktury PKB Francji
21	Energetyka w Europie	<ul style="list-style-type: none"> odnawialne i nieodnawialne źródła energii związek między cechami środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy a wykorzystaniem różnych źródeł energii struktura produkcji energii elektrycznej w wybranych krajach Europy rodzaje elektrowni zalety i wady różnych rodzajów elektrowni odnawialne źródła energii w Europie zmiany w stopniu wykorzystania źródeł energii w Europie w XX i XXI w. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii w Europie omawia wpływ środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii omawia strukturę produkcji energii w wybranych krajach Europy na podstawie diagramów kołowych wymienia rodzaje elektrowni przedstawia zalety i wady różnych rodzajów elektrowni omawia zmiany w stopniu wykorzystania źródeł energii w Unii Europejskiej w XX i XXI w. na podstawie wykresu 	VII.11	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook analiza schematu <i>Źródła energii elektrycznej</i> analiza czynników wpływających na strukturę produkcji energii w Europie omawianie wpływu środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii analiza mapy i diagramów kołowych – struktura produkcji energii w wybranych krajach Europy porównanie rodzajów elektrowni na podstawie fotografii określanie zalet i wad różnych rodzajów elektrowni z użyciem metody rybiego szkieletu omawianie zmian w stopniu wykorzystania źródeł energii w Unii Europejskiej w XX i XXI w. na podstawie wykresu
22	Turystyka w Europie Południowej	<ul style="list-style-type: none"> walory przyrodnicze i walory kulturowe Europy Południowej infrastruktura turystyczna krajów śródziemnomorskich atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej rola turystyki w gospodarce krajów Europy Południowej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia walory przyrodnicze i walory kulturowe Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii wymienia elementy infrastruktury turystycznej w krajach śródziemnomorskich na podstawie fotografii wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii omawia znaczenie turystyki dla krajów śródziemnomorskich z wykorzystaniem wykresów dotyczących liczby turystów i wysokości przychodów z turystyki 	VII.13	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook omawianie walorów przyrodniczych i kulturowych Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii omawianie elementów infrastruktury turystycznej w krajach śródziemnomorskich na podstawie fotografii i tekstu z podręcznika wymienianie atrakcji turystycznych w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie infografiki <i>Atrakcje turystyczne Europy Południowej</i> analiza wykresów dotyczących liczby turystów odwiedzających wybrane państwa oraz wielkości wpływów z turystyki – znaczenie turystyki dla krajów śródziemnomorskich pogadanka na temat roli turystyki w gospodarce krajów Europy Południowej

23	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	VII.10 VII.11 VII.12 VII.13 VII.14	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook
24	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Gospodarka Europy</i> <ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 				
V. Sąsiedzi Polski					
25	Zmiany w przemyśle Niemiec	<ul style="list-style-type: none"> • rola przemysłu w niemieckiej gospodarce • zmiany zachodzące w przemyśle w Niemczech od lat 60. XX w. • restrukturyzacja przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii • nowoczesne przetwórstwo przemysłowe • działalność sektora kreatywnego w Nadrenii Północnej-Westfalii 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę i znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce • analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech • omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w. • przedstawia główne kierunki zmian w przemyśle w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografii • charakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy • wyjaśnia, czym jest sektor kreatywny i jakie jest jego znaczenie w Nadrenii Północnej-Westfalii 	VIII.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • pogadanka wprowadzająca – rola i znaczenie przemysłu w gospodarce niemieckiej • analiza struktury zatrudnienia w poszczególnych działach przemysłu w Niemczech na podstawie diagramu kołowego • omawianie na podstawie tekstu z podręcznika przyczyn zmian zachodzących w przemyśle w Niemczech od lat 60. XX w. • przedstawianie głównych kierunków zmian w przemyśle w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie fotografii oraz infografiki <i>Nowoczesny przemysł Nadrenii Północnej-Westfalii</i> • prezentacja multimedialna – rola sektora kreatywnego w Nadrenii Północnej-Westfalii
26	Turystyczne atrakcje Czech i Słowacji	<ul style="list-style-type: none"> • środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji • walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji • znaczenie turystyki w Czechach i na Słowacji • obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO znajdujące się w Czechach i na Słowacji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia podobieństwa i różnice między środowiskiem przyrodniczym Czech a środowiskiem przyrodniczym Słowacji • wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji • omawia znaczenie turystyki aktywnej na Słowacji • wymienia przykładowe obiekty z <i>Listy światowego dziedzictwa UNESCO</i> znajdujące się w Czechach i na Słowacji • uzasadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym 	VIII.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • omawianie cech środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji z wykorzystaniem mapy ogólnogeograficznej • burza mózgów – podobieństwa i różnice między środowiskiem przyrodniczym Czech a środowiskiem przyrodniczym Słowacji • charakteryzowanie walorów przyrodniczych i kulturowych Czech i Słowacji na podstawie tekstu, mapy oraz fotografii z podręcznika • omawianie znaczenia turystyki aktywnej na Słowacji • prezentacja multimedialna – skarby z <i>Listy światowego dziedzictwa UNESCO</i> znajdujące się w Czechach i na Słowacji, analiza infografiki • przygotowanie listy argumentów uzasadniających tezę, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem

					turystycznym
27	Dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe Litwy i Białorusi	<ul style="list-style-type: none"> • środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi • czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi • atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środowisko przyrodniczego Litwy i Białorusi na podstawie map ogólnogeograficznych • porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie map i fotografii • przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy i fotografii • korzystając z mapy, projektuje wycieczkę na Litwę i Białoruś 	VIII.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń Planeta Nowa dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • analiza mapy ogólnogeograficznej – cechy środowiska przyrodniczego Litwy i Białorusi • porównywanie walorów przyrodniczych Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii • przedstawianie atrakcji turystycznych Litwy i Białorusi na podstawie mapy i fotografii • burza mózgów – czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi • projektowanie wycieczki na Litwę i Białoruś z wykorzystaniem map, fotografii i innych źródeł
28	Współczesne problemy Ukrainy	<ul style="list-style-type: none"> • warunki naturalne Ukrainy • surowce mineralne Ukrainy • gospodarka Ukrainy • konflikty na Ukrainie i ich konsekwencje • problemy ludności na Ukrainie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia warunki naturalne Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki • wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy • podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie • wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę • podaje konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie • omawia przyczyny zmian liczby ludności Ukrainy 	VIII.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń Planeta Nowa dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • omawianie warunków naturalnych Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • praca z mapą ogólnogeograficzną – cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy, które sprzyjają rozwojowi gospodarki • analiza mapy gospodarczej – występowanie surowców mineralnych na Ukrainie • określanie przyczyn konfliktów na Ukrainie – sporządzenie osi czasu przedstawiającej przebieg wydarzeń politycznych • praca z mapą – wskazywanie obszarów objętych konfliktami • praca z mapą – konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie • charakteryzowanie przyczyn problemów ludnościowych na Ukrainie z wykorzystaniem wykresu i schematu
29	Zróżnicowanie przyrodnicze i gospodarcze Rosji	<ul style="list-style-type: none"> • środowisko przyrodnicze Rosji • surowce mineralne i okręgi przemysłowe Rosji • znaczenie przemysłu w gospodarce Rosji • rolnictwo i usługi w Rosji • wpływ konfliktów na Ukrainie na Rosję 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy charakterystyczne środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia największe krainy geograficzne Rosji • wskazuje miejsca występowania najważniejszych surowców mineralnych oraz największe okręgi przemysłowe na mapie gospodarczej Rosji • charakteryzuje czynniki decydujące o lokalizacji największych okręgów przemysłowych Rosji na podstawie mapy 	VIII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń Planeta Nowa dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • omawianie cech charakterystycznych środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • praca z mapą ogólnogeograficzną – wskazywanie największych krain geograficznych Rosji

			<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie przemysłu dla gospodarki Rosji • omawia cechy rolnictwa Rosji • wymienia główne uprawy na podstawie mapy gospodarki Rosji • omawia rolę usług w Rosji • przedstawia wpływ konfliktów na Ukrainie na Rosję 		<ul style="list-style-type: none"> • analiza mapy gospodarczej – najważniejsze surowce mineralne Rosji oraz największe okręgi przemysłowe w tym kraju • charakteryzowanie czynników decydujących o lokalizacji największych okręgów przemysłowych Rosji na podstawie mapy gospodarczej • omawianie znaczenia przemysłu dla gospodarki Rosji na podstawie tekstu z podręcznika • omawianie cech rolnictwa Rosji na podstawie tekstu z podręcznika • analiza mapy gospodarczej pod kątem najważniejszych upraw w Rosji • omawianie znaczenia usług w gospodarce Rosji na podstawie tekstu oraz diagramu kołowego z podręcznika • burza mózgów – wpływ konfliktów na Ukrainie na Rosję
30	Relacje Polski z sąsiadami	<ul style="list-style-type: none"> • stosunki Polski z sąsiadami • przykłady współpracy Polski z sąsiadami • znaczenie euroregionów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje stosunki Polski z Rosją, Niemcami oraz innym wybranym sąsiednim krajem • wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiadami • wymienia wybrane euroregiony i wskazuje je na mapie • omawia znaczenie euroregionów i ich wspólne działania dla rozwoju gospodarki, turystyki i kultury na obszarach przygranicznych 	VIII.6 VIII.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń Planeta Nowa dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • prezentacja multimedialna – stosunki Polski z sąsiadami: Rosją, Litwą, Białorusią, Ukrainą, Czechami, Słowacją i Niemcami • wymienianie przykładów współpracy Polski z sąsiadami • praca z mapą – wskazywanie poszczególnych euroregionów oraz szukanie euroregionu, który znajduje się najbliżej szkoły • omawianie znaczenia euroregionów oraz ich wspólnych działań dla rozwoju gospodarki, turystyki i kultury na obszarach przygranicznych (na podstawie źródeł informacji)
31	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	VIII.1 VIII.2 VIII.3 VIII.4 VIII.5 VIII.6 VIII.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń Planeta Nowa dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook
<p>Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Sąsiedzi Polski</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 					